

Ändring i föreskrifterna och
allmänna råden (SOSFS 1995:4)
Legitimerade optikers arbetsuppgifter
inom hälso- och sjukvården

I Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) publiceras myndighetens föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Socialstyrelsen ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

SOSFS kan beställas från Socialstyrelsens beställningsservice,
120 88 Stockholm, fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se

ISSN 0346-6000 Artikelnr 2010-12-15

Tryck: Edita Västra Aros, Västerås 2010

Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna och allmänna råden (SOSFS 1995:4) Legitimerade optikers arbets- uppgifter inom hälso- och sjukvården;

**SOSFS
2010:5 (M)**

Utkom från trycket
den 20 december 2010

beslutade den 30 november 2010.

Socialstyrelsen föreskriver med stöd av 4 kap. 5 § 5, 7 kap. 4 § och 8 kap. 5 § första stycket 2 patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) samt 2 § 4 och 4 § 6 förordningen (1985:796) med vissa bemyndiganden för Socialstyrelsen att meddela föreskrifter m.m. att 3, 5 och 10 §§ i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1995:4) Legitimerade optikers arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvården ska ha följande lydelse.

3 § Optikern får endast efter anvisning av läkare eller under läkares ledning färdigställa, tillhandahålla eller lämna ut optiska synhjälpmedel

- a) för barn under åtta år eller
- b) i syfte att behandla eller korrigera misstänkta sjukliga förändringar av ögat eller dess funktioner inklusive samsyn, ögonställning och ögonrörlighet eller ögonförändringar till följd av skador eller läs- och skrivsvårigheter (dyslexi).

Vad som anges i första stycket a) gäller inte för optikers tillhandahållande och utlämnande av kontaktlinser. Vad som anges i första stycket b) hindrar inte att optikern utför undersökningar enligt 2 §.

5 § Optikern ska se till att utlämnade synhjälpmedel så långt möjligt tolereras väl, ger avsedd effekt och att de, då annan än egen ordination föreligger, överensstämmer med denna. Vid misstanke om fel eller någon annan olämplig avvikelse i ett recept eller en anvisning på optiska synhjälpmedel ska optikern innan hjälpmedlen färdigställs samråda med den som utfärdat receptet eller anvisningen, om det är lämpligt och patienten inte motsätter sig det.

Optiska synhjälpmedel, med undantag av kontaktlinser, får inte, såvida inte särskilda skäl föreligger, färdigställas eller lämnas ut om receptet eller anvisningen är äldre än sex månader för barn under åtta

år och tolv månader för övriga patienter. Dessa tider tillämpas också när optikern genom ett abonnemangsavtal eller på något motsvarande sätt låter sända synhjälpmedel till en patient. Om optikern finner skäl misstänka att recept eller anvisningar inte motsvarar det aktuella förhållandet, får dessa, endast om särskilda skäl föreligger, användas som underlag för åtgärder.

En optiker i enskild verksamhet är inte skyldig att prova ut eller att lämna ut optiska synhjälpmedel efter ett recept eller en anvisning som en läkare eller någon annan optiker utfärdat, såvida inte optikern kommit överens om detta med patienten eller någon annan som företräder patienten eller som helt eller delvis svarar för patientens kostnader eller på något annat sätt har med patientens behov att skaffa.

10 § En optiker som inte har bevis om kontaktlinsbehörighet får inte självständigt prova ut eller tillpassa kontaktlinser. Bestämmelserna i 7 och 8 §§ samt vad som anges om kontaktlinser i 4 och 9 §§ gäller inte en sådan optiker.

Denna författning träder i kraft den 1 februari 2011.

Socialstyrelsen

LARS-ERIK HOLM

Lisa van Duin